

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики

.....
Borys Grinchenko Kyiv University
Institute of Journalism

Інтегровані комунікації
.....
Integrated communications

Випуск 1

.....
Issue 1

**Київ
2016**

Інтегровані комунікації. Випуск 1. 2016

Засновник

Київський університет імені Бориса Грінченка

(Свідоцтво про державну реєстрацію: КВ № 21991-11891Р від 31. 03. 2016 р.)

Виходить двічі на рік

Рекомендовано Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка

(протокол № 9 від 29. 09. 2016 р.)

Усі права застережено. Посилання на матеріали видання під час їх цитування обов'язкові

Редакційна колегія наукового видання

Голова редколегії:

Новохатько Л. М., д-р іст. наук, проф. Університету Грінченка (Київ, Україна)

Головний редактор:

Горбенко Г. В., канд. пед. наук, доц. Університету Грінченка (Київ, Україна)

Заступник головного редактора:

Вернигора Н. М., канд. наук із соц. комунік., доц. Університету Грінченка (Київ, Україна)

Відповідальний секретар:

Захарчук О. В., фахівець відділу документації та діловодства Інституту журналістики Університету Грінченка (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

Кафтанджигев Х., д-р філол. наук, проф. Софійського ун-ту (Софія, Болгарія),

почесний проф. російсько-американської Академії авторизованої освіти, почесний член Гільдії російських маркетологів,

Ворен Р., канд. наук з політології, проф. Державного ун-ту св. Іллі (Тбілісі, Грузія),

проф. Університету Вітаутаса Великого (Каунас, Литва),

Ковальчик Р. В., д-р реабілітований, проф. Інституту історії Лодзького ун-ту (Лодзь, Польща),

Безчотнікова С. В., д-р філол. наук, проф. Маріупольського держ. ун-ту (Маріуполь, Україна),

Воскобойнікова-Гузєва О. В., д-р наук із соц. комунік., проф. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Гоян О. Я., д-р філол. наук, проф. КНУ імені Тараса Шевченка (Київ, Україна),

Крайнікова Т. С., д-р наук із соц. комунік., проф. КНУ імені Тараса Шевченка (Київ, Україна),

Мітчук О. А., д-р наук із соц. комунік., проф. Міжнародного ун-ту «Рівненський економіко-гуманітарний ін-т» імені Степана Дем'янчука (Рівне, Україна),

Кравченко С. І., д-р наук із соц. комунік., проф. Східноєвропейського нац. ун-ту імені Лесі Українки (Луцьк, Україна),

Белофастова Т. Ю., канд. пед. наук, проф. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Балабанова К. Є., канд. пед. наук, доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Вернигора С. М., канд. наук із соц. комунік., доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Гусак О. П., канд. наук із соц. комунік., доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Курбан О. В., канд. наук із соц. комунік., доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Макарова М. В., канд. культурології, доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Масімова Л. Г., канд. наук із соц. комунік., доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Нетреба М. М., канд. наук із соц. комунік., доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Нестеряк Ю. В., канд. філол. наук, доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Полковенко Т. В., канд. філол. наук, доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Прокопенко Л. С., канд. іст. наук, доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Сошинська В. Є., канд. наук із соц. комунік., доц. Університету Грінченка (Київ, Україна),

Ярошенко Р. В., канд. наук із соц. комунік., доц. Університету Грінченка (Київ, Україна)

Інтегровані комунікації = Integrated communications : науковий журнал / голов. ред. Г. В. Горбенко ; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2016. – 100 с.

«Інтегровані комунікації» – новостворений науковий журнал Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка. У журналі публікуються оригінальні завершені статті та наукові повідомлення з досліджень у галузі журналістики, теорії та історії соціальних комунікацій, прикладних соціальнокомунікаційних технологій, реклами та зв'язків з громадськістю, видавничої справи та редагування, книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, архітектурознавства.

Для науковців, студентів і фахівців соціальнокомунікаційної галузі.

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016

© Автори публікацій, 2016

Integrated communications. Issue 1. 2016

Borys Grinchenko Kyiv University
(Certificate of registration: KB № 21991-11891P, 31. 03. 2016)

The biannual edition

The journal is approved by academic council of Borys Grinchenko Kyiv University
(protocol № 9, 29. 09. 2016)

All rights reserved. No part of this publication may be produced without permission of the publishers.

Editorial Board of the academic journal

Head of Editorial Board:

Leonid Novokhatko, D. Sc. (History), Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine)

Editor-in-Chief:

Halyna Horbenko, PhD (Pedagogy), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine)

Deputy Editor-in-Chief:

Nina Vernyhora, PhD (Social Communications), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine)

Executive Editor:

Olesia Zakharchuk, Specialist of the Department of documentation and paperwork of the Institute of Journalism of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine)

Editorial Board:

Christo Kaftandjiev, D. Sc. (Philology), Professor of the Sofia University (Sofia, Bulgaria),
honorable Professor of International Academy of Authorized Education, honorable member of the Guild of Russian Marketers,

Robert Van Voren, PhD (Politology), Professor of Ilia State University (ISU) (Tbilisi, Georgia),

Professor of Vytautas Magnus University (VMU) (Kaunas, Lithuania),

Rafal Victor Kovalchuk, Dr Hab., Professor of Institute of History of the University of Lodz (Lodz, Poland),

Svitlana Bezchotnikova, D. Sc. (Philology), Professor of Mariupol State University (Mariupol, Ukraine),

Olena Voskoboinikova-Huzieva, D. Sc. (Social Communications), Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Oles Hoian, D. Sc. (Philology), Professor of Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine),

Tetiana Krainikova, D. Sc. (Social Communications), Professor of Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine),

Olga Mitchuk, D. Sc. (Social Communications), Professor of International University of Economics and Humanities
named after Academician Stepan Demianchuk (Rivne, Ukraine),

Svitlana Kravchenko, D. Sc. (Social Communications), Professor of Lesya Ukrainka Eastern European
National University (Luts'k, Ukraine),

Taisiia Belofastova, PhD (Pedagogy), Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Kateryna Balabanova, PhD (Pedagogy), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Svitlana Vernyhora, PhD (Social Communications), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Olga Husak, PhD (Social Communications), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Oleksandr Kurban, PhD (Social Communications), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Mariia Makarova, PhD (Cultural Studies), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Larysa Masimova, PhD (Social Communications), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Marharyta Netreba, PhD (Social Communications), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Iurii Nesteriak, PhD (Philology), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Taras Polkovenko, PhD (Philology), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Liliia Prokopenko, PhD (History), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Victoriia Soshynska, PhD (Social Communications), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine),

Roman Yaroshenko, PhD (Social Communications), Associate Professor of Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine)

Інтегровані комунікації = Integrated communications: an academic
I 73 journal / editor-in-chief Halyna Horbenko ; Borys Grinchenko Kyiv
University. – Kyiv, 2016. – 100 p.

«Integrated communications» is a newly created academic journal of the Institute of Journalism of Borys Grinchenko Kyiv University. The original articles and reports related to researches in the sphere of journalism, theory and history of social communications, applied social communication technologies, advertising and public relations, publishing and editing, book science, library science, bibliography science, document science, archive science are published in this journal.

The academic journal is intended for scientists, students and specialists of social communication sphere.

© Borys Grinchenko Kyiv University, 2016

© Authors of publications, 2016

ЗМІСТ

РЕКЛАМА І ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Горбенко Г. В. Розвиток професійних компетентностей бакалаврів реклами і зв'язків з громадськістю . . .	6
Афанасьєв І. Ю. Використання української «Вікіпедії» у зв'язках з громадськістю	11
Вернигора С. М. Навчальні курси англійською мовою в українських вишах: освітні експерименти чи виклики сьогодення (на прикладі дисциплін кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка)	18
Гусак О. П. Комунікаційна безпека як напрям підготовки фахівців: сутність, зміст компетентностей, перспективи розвитку	23
Єжижанська Т. С. Ціннісний підхід до комунікацій з цільовою аудиторією за допомогою спіральної динаміки	28
Кияниця Є. О. Аналіз основних моделей зв'язків з громадськістю в соціально-культурній сфері . . .	36
Курбан О. В. Сучасні маркетингові комунікації та алгоритмізація бізнес-процесів	43
Горбенко Н. В. Роль рекламної діяльності в підвищенні конкурентоспроможності вищих навчальних закладів України	49

ВИДАВНИЧА СПРАВА ТА РЕДАГУВАННЯ

Вернигора Н. М. Збірник літературно-художніх творів для сучасних підлітків: проблеми видавничої підготовки	55
Масімова Л. Г. Тропи візуального тексту мас-медіа	60
Полковенко Т. В. Особливості редагування науково-популярних текстів для публікації в мережі Інтернет	66

КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І БІБЛІОГРАФІЯ

Макарова М. В. Видавничі осередки на західноукраїнських землях XVI–XVII ст., їх роль у збереженні української духовної культури	71
Зотова В. А., Матвійчук О. Є. Соціальна динаміка діяльності бібліотеки Київського університету імені Бориса Грінченка	78

РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ, ПОКАЖЧИКИ ЗМІСТІВ

Захарчук О. В. Бібліографічний огляд книжкових видань кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка	84
---	----

НАУКОВІ РОЗВІДКИ СТУДЕНТІВ

Ярмак Н., Єленська Л. Розроблення серії книжкових видань для дітей: перший досвід командної роботи	89
---	----

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ

Поліщук Т. І. Науково-дослідна робота кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка (2012–2015).	93
--	----

CONTENTS

ADVERTISING AND PUBLIC RELATIONS

Horbenko Halyna. Development of professional competence of bachelors of advertising and public relations . . .	6
Afanasiev Illia. Using the Ukrainian Wikipedia in public relations	11
Vernyhora Svitlana. Teaching the vocational subjects in English at the Ukrainian higher education institutions: educational experiment or today's challenge (the case of disciplines of the Department of Advertising and Public Relations Humanitarian Institute of Borys Grinchenko Kyiv University) . . .	18
Husak Olga. Communication security as the program of specialists training: substance, content of competencies, prospects of development	23
Yezhyzhanska Tetiana. Value approach to communication with the target audience through spiral dynamics	28
Kyianytsia Yevheniia. The main models of public relations in the socio-cultural sphere	36
Kurban Oleksandr. The modern marketing communications and algorithmization of business processes . .	43
Horbenko Nataliia. The role of promotional activities in ingressing competitiveness of the Ukrainian higher education institutions	49

PUBLISHING AND EDITING

Vernyhora Nina. Collection of literary and artistic works for modern teenagers: a problem of editing	55
Masimova Larysa. The tropes of the media visual text	60
PolkovenkoTaras. Specific nature of editing of scientific popular texts for posting on the Internet	66

BOOK SCIENCE, LIBRARY SCIENCE AND BIBLIOGRAPHY

Makarova Mariia. Publishing centers in the western Ukrainian territories of XVI–XVII centuries, the ir role in preservation of the Ukrainian spiritual culture	71
Zotova Viktoriia, Matviichuk Oksana. Socio-cultural dynamics of activity of the library of Borys Grinchenko Kyiv University	78

REFEREE REPORTS, REVIEWS, CONTENT INDEX

Zakharchuk Olesia. Bibliographical review of book editions of the Department of Advertising and Public Relations of Humanitarian Institute of Borys Grinchenko Kyiv University	84
---	----

SCIENTIFIC RESEARCHES OF STUDENTS

Yarmak Nataliia, Yelenska Liliia. Development of series of books for children: the first experience of team work	89
---	----

SCIENTIFIC AND PRACTICAL ACTIVITY OF THE DEPARTMENT

Polishchuk Tetiana. Scientific studies of the Department of Advertising and Public Relations of Humanitarian Institute of Borys Grinchenko Kyiv University (2012–2015)	93
---	----

Вернигора С. М.,
канд. наук із соц. комунік., доцент,
Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка

Vernyhora Svitlana,
Candidate of Sciences on Social Communications,
Associate Professor, Institute of Journalism
of Borys Grinchenko Kyiv University

УДК 378.115=111: [659.1+659.4]: 007 (477)

**ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН
АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ В УКРАЇНСЬКОМУ ВНЗ:
ОСВІТНІЙ ЕКСПЕРИМЕНТ ЧИ ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ
(НА ПРИКЛАДІ ДИСЦИПЛІН КАФЕДРИ РЕКЛАМИ І ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ
ГУМАНІТАРНОГО ІНСТИТУТУ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА)**

**TEACHING THE VOCATIONAL SUBJECTS IN ENGLISH AT THE
UKRAINIAN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: EDUCATIONAL
EXPERIMENT OR TODAY'S CHALLENGE
(THE CASE OF DISCIPLINES OF THE DEPARTMENT OF ADVERTISING AND PUBLIC
RELATIONS OF HUMANITARIAN INSTITUTE OF BORYS GRINCHENKO KYIV UNIVERSITY)**

Анотація. Публікація присвячена досвіду викладання англійською мовою профільних дисциплін «Копірайтинг у рекламі», «Копірайтинг у PR», «Соціальна реклама», «Теорія масової інформації», «Комунікаційні стратегії» кафедри реклами і зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка. Представлені мета, результати та перспективи розвитку такого напрямку навчання студентів.
Ключові слова: вища освіта, реклама і зв'язки з громадськістю, викладання дисциплін англійською мовою.

Abstract. The article is devoted to the experience of teaching in English of the profile disciplines "Copywriting in advertising", "Copywriting in PR", "Public service advertising", "Theory of mass information", "Communication strategies" of the Department of Advertising and Public Relations of Humanitarian Institute of Borys Grinchenko Kyiv University. The purpose, results and prospects of development of such direction of students' teaching are represented.
Keywords: higher education, advertising and public relations, teaching the disciplines in English.

Вступ. Питання нагальності використання англійської мови в освітній галузі обговорюються вже тривалий час. Найпоширенішою є вимога до науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів щодо володіння англійською мовою (щонайменше на рівні B2) та створення при університетах мовних курсів з метою підвищення кваліфікації викладачів ВНЗ. Проте питання вибору методики викладання фахових дисциплін англійською мовою залишається одним із найбільш дискусійних.

Навчання іноземної мови за професійним спрямуванням у 70–90-ті роки минулого століття стало предметом наукового розгляду таких вчених, як І. Берман, Т. Серова, С. Фоломкіна, П. Робінсона, Б. Коффі, З. Боліто. Дослідження зазначених науковців знайшли відображення в роботах

Л. Клименко, О. Тарнопольського, Н. Філіпової, Н. Ягельської, Н. Брайджера і Дж. Комфорта, В. Оллет, Т. Хатчінсона і А. Вотерса. Також зосередили свою увагу на проблемі викладання профільних дисциплін англійською мовою в Україні є Н. Осіпчук [1], А. Ковальчук [2], О. Тарнопольський [3], Є. Покровський [4], В. Полторака, Л. Юрчук, О. Савченко [5], М. Хуторна [6]. Зазначеною проблемою цікавляться й колеги з Росії, зокрема О. Добриніна [7], О. Соколова [7], І. Свирипчук [8] та І. Слісаренко [9].

Майже всі фахівці, які працюють над темою поєднання лінгвістичних дисциплін з профільними у нефілологічних спеціальностях, стверджують, що такий досвід дає лише позитивні результати. Проте механізм застосування нововведення вимагає ретельної підготовки та врахування особливостей

кожної спеціальності [10; 11]. Саме в цьому і полягає *актуальність* пропонованої публікації.

У цьому науковому повідомленні ми пропонуємо вдалий варіант вирішення цього питання на основі досвіду викладання фахових дисциплін англійською мовою на кафедрі реклами і зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Метою публікації є аналіз досвіду викладання фахових дисциплін англійською мовою на кафедрі реклами і зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка та оцінка його ефективності.

Враховуючи мету, потрібно виконати такі *завдання*: представити процес викладання фахових дисциплін англійською мовою на кафедрі реклами і зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка, проаналізувати таку практику, з'ясувати потребу в інтеграції лінгвістичних та профільних дисциплін для навчання студентів.

Методи дослідження. Основним методом, що використовувався для створення наукової статті, став описовий, оскільки йдеться про результати практичного досвіду. Для збору інформації, вивчення джерел використано первинні методи. Також застосовано загальні методи наукового пізнання, зокрема порівняння та аналіз (належать до методів теоретичного та емпіричного дослідження) з метою аналізу досвіду різних навчальних закладів у сфері викладання фахових дисциплін англійською мовою. На теоретичному рівні дослідження також використано методи переходу від абстрактного до конкретного.

Результати й обговорення. Пропозиція викладати студентам кафедри реклами і зв'язків з громадськістю фахові дисципліни англійською мовою виникла не випадково: основні поняття відповідної спеціальності зародилися саме у Сполучених Штатах Америки. Зазначена країна й донині продовжує тримати лідерство у цій царині. Для того, щоб не відставати від сучасних тенденцій світової рекламної та піар діяльності та мати змогу використовувати першоджерельний досвід, майбутнім фахівцям вкрай необхідно тримати руку на пульсі подій у своєму професійному середовищі. На жаль, рівень володіння іноземною мовою колишніх випускників вищих навчальних закладів в Україні залишається вкрай низьким Як підтверджує В. Александров, «за результатами опитування Міжнародної благодійної організації з удосконалення освіти в Україні (2004 р.) 70 % роботодавців вважають, що випускники технічних ВНЗ не вміють застосовувати іноземну мову для професійного спілкування, і лише 30 % роботодав-

ців констатують достатній рівень володіння іноземною мовою своїх молодих працівників» [12, с. 23].

Кафедра реклами і зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка пропонує викладання англійською мовою таких профільних дисциплін: «Копірайтинг у рекламі», «Копірайтинг у PR», «Соціальна реклама», «Теорія масової інформації», «Комунікаційні стратегії». Це дасть змогу використовувати у навчальному процесі оригінальні джерела. Ідеться про друковані неперекладені видання провідних фахівців сфери реклами та зв'язків з громадськістю, масової комунікації: «Effective public relations» (Scott M. Cutlip, Allen H. Center, Glen M. Broom), «Advertising» (Frank Jefkins), «Writing for the mass media» (James Glen Stovall), «Media writer's handbook» (George T. Arnold), «The media of mass communication» (John Vivian), «The dynamics of mass communication. Media in the digital age» (Joseph R. Dominick), «Mass media. Mass culture» (James R. Wilson, S. Roy Wilson), «Communication theories» (Werner J. Severin, James W. Tankard), «Communication research: issues and methods» (James A. Anderson), «Political campaign communication: inside and out» (Larry Powell, Joseph Cowart) та ін. Також з'являється можливість використовувати електронні ресурси провідних рекламних агентств світу (BBDO тощо), що відповідає вимогам сучасного часу.

Національні рекламні структури зазвичай активно співпрацюють з іноземними компаніями. Тому вимогою сучасних роботодавців у сфері реклами та зв'язків з громадськістю до фахівців зазначеної сфери нині є саме знання як мінімум англійської мови, а то й інших мов саме в контексті рекламної та PR галузей. «Розширення міжнародних зв'язків, входження України в Європейський простір, можливість закордонного працевлаштування вимагає високої професійної іншомовної компетенції випускників технічних ВНЗ України» [4]. Ідеться не лише про всебічний розвиток студента як людини та подолання мовний бар'єра, а й про відповідність майбутніх фахівців компетенціям після закінчення вишу та якісну підготовку студента як професіонала, що є завданням будь-якого навчального закладу як освітньої структури.

«У практиці ж навчання іноземної мови у негуманітарних ВНЗ часто спостерігається розрив між змістом професійного навчання та основними характеристиками навчання іноземної мови <...> Практичне вміння випускників немовних вузів, на жаль, обмежується читанням і перекладом текстів зі спеціальності і виконанням деяких лексичних і граматичних вправ на основі текстів. Мало хто із

студентів вмiє ефективно спілкуватися іноземною мовою навіть в межах побутової тематики» [1].

Кафедра реклами і зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка вже другий рік здійснює викладання англійською мовою профільних дисциплін «Копірайтинг у рекламі», «Копірайтинг в PR», «Соціальна реклама», «Теорія масової інформації», «Комунікаційні стратегії». Ініціатори нововведення офіційно називають свою пропозицію освітнім експериментом. Проте фактично експериментом така ініціатива була лише у 2015 році. Зараз навчання за такою моделлю студенти сприймають як належне.

Як свiдчить досвід, студентів, охочих вивчати фахові дисципліни англійською мовою, вже на першому курсі близько 40 %. Крім того, нерідко саме почувши під час вступної кампанії про таку освітню послугу від кафедри, абітурієнт приймає остаточне рішення про вступ до того чи того навчального закладу. Отже, викладання профільних дисциплін англійською мовою – не безперспективна ілюзія представників освітньої галузі, а вимога сучасності.

Охарактеризуємо процес вивчення профільних дисциплін англійською мовою на кафедрі реклами і зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

На початку кожного семестру викладач кафедри, який має кваліфікаційний рівень володіння англійською мовою та відповідний практичний досвід викладання дисциплін «Копірайтинг у рекламі», «Копірайтинг у PR», «Соціальна реклама», «Теорія масової інформації», «Комунікаційні стратегії», пропонує потокові студентів, а це перший та четвертий курси, альтернативу традиційному засвоєнню навчального матеріалу. Студенти, що бажають долучитися до інноваційного навчання, офіційно підтверджують свою згоду.

Проведення занять із зазначених дисциплін англійською мовою передбачає виконання ситуаційних та творчих завдань, участь у рольових іграх, підготовку презентацій, написання дайджестів, індивідуальних проєктів, складання словника з базових термінів дисципліни, аналіз друкованих, аудіо- та відеоматеріалів, ведення опорного конспекту лекцій, підготовку до експрес-контролю та модульного контролю. Зокрема, самостійна робота студентів здійснюється під час підготовки до поточних аудиторних занять: вивчення лекційного матеріалу, обов'язкової й додаткової англійської літератури з профілю; підготовки до модульного контролю та інших форм поточного контролю; ведення опорного конспекту лекцій. Аналітичну роботу студенти проводять, здійснюючи огляд англійських джерел

із запропонованої проблематики, пишучи дайджести з певної теми, аналізуючи друковані, аудіо- та відеоматеріали; готуючи тематичні презентації та індивідуальні проєкти, складаючи словник базових термінів дисципліни.

Фактично вивчення профільних дисциплін безперешкодно поєднується з методикою класичного навчання. Щоб запровадити таке нововведення, потрібна лише організаційна ініціатива навчального закладу.

У результаті опанування дисциплін англійською мовою студент здобуває інформаційну, комунікативну, управлінську, дослідницько-прогностичну, проєктно-творчу, технологічну фахові компетентності. Також перевагою такого навчання є те, що воно дає змогу готувати кадри для навчального закладу (якщо випускник у перспективі вирішить продовжити кар'єру в освітній галузі). Це вирішило б проблему інтеграції лінгвістичних та фахових знань викладача, про яку згадують дослідники у своїх працях, розглядаючи питання викладацької компетенції. Зокрема йдеться про те, що «бурхливий розвиток міжнародних відносин вимагає дедалі більшої кількості викладачів іноземної мови для навчання студентів нефілологічних спеціальностей, виникає проблема адаптації випускників мовних вищих навчальних закладів до викладання іноземної мови для спеціальних цілей» [13].

Як свiдчить практика роботи в інших навчальних закладах, часто на перешкоді належній організації викладання профільних дисциплін стає відсутність фахівців. Та іноді така незабезпеченість відповідними кадрами пов'язана не з фактичною їх відсутністю, а з небажанням освітніх установ виділяти кошти для матеріального заохочення навчально-педагогічних працівників, що мають відповідну кваліфікацію. На такий недолік вказують й інші науковці, які мали досвід відмови у вирішенні фінансового питання. «Молоді викладачі спецдисциплін, що активно взяли спочатку за ведення АМ-занять, повернулись до традиційних форм, не в останню чергу мотивуючи цей крок відсутністю хоча б мінімального фінансового стимулу. На жаль, згадана єдина спецдисципліна тримається і сьогодні єдино на ентузіазмі викладача замість того, щоб служити предметом наслідування для молодих колег-предметників» [4]. Саме тому рівень мотивації викладачів, які мають можливість забезпечувати викладання фахових дисциплін англійською мовою, є вкрай низьким. Цей напрям тримається лише на ентузіазмі та ініціативі окремих навчально-педагогічних працівників.

«Постановка завдання навчання іншомовного спілкування в умовах нелінгвістичного вузу часто

викликає скептичне ставлення у зв'язку з дуже обмеженою кількістю навчальних годин» [1], що також перешкоджає розвитку зазначеного методу навчання.

Вирішити зазначені проблеми, тим самим сприяючи розвитку галузі викладання профільних дисциплін англійською мовою, можна лише в одному випадку: до такого нововведення потрібно залучити не окремих навчально-педагогічних працівників, а навчальний заклад загалом. Зокрема, проблему обмеженості кількості навчальних годин можна вирішити шляхом інтеграції лінгвістичних дисциплін з профільними. Пропонуємо також фінансово мотивувати викладацький склад, який в змозі здійснювати викладання англійською мовою для студентів нелінгвістичної спеціальності. Такі витрати швидко були б відшкодовані, адже колектив викладачів поповнився б новими кадрами із лав студентів. Також необхідним напрямом роботи вважаємо налагодження співпраці навчальних закладів із закордонними ВНЗ щодо питання залучення іноземних колег до наповнення національних бібліотек вишів англійськомовними неперекладними джерелами з профільних дисциплін. Адже, наприклад, «бібліотека» англійськомовних друкованих джерел для студентів на кафедрі реклами і зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка стала результатом клопіткої праці саме її представників. Також для розвитку напряму викладання фахових дисциплін англійською мовою пропонуємо інтегрувати роботу викладачів філологічних спеціальностей та викладачів нелінгвістичного напряму.

Висновки. Вважаємо, що напрям викладання профільних дисциплін англійською мовою має перспективи, оскільки їх вивчення поєднується з методикою класичного навчання. Тому запровадження такого нововведення у навчальний процес вважаємо доцільним у кожному вищому навчальному закладі України.

Список літератури

1. Осіпчук Н. В. Проблематика навчання іноземної мови у технічних вищих навчальних закладах / Н. В. Осіпчук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. : Педагогіка. – 2011. – № 4. – С. 204–213.
2. Ковальчук А. О. Из досвіду викладання білінгвальних дисциплін майбутнім магістрам у провінційному ВНЗ / А. О. Ковальчук // Вісник ХНУ. Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки. – 2010. – Вип. 16. – С. 108–114.
3. Тарнопольський О. Б. Навчання через зміст спеціальності в курсах іноземної мови для спеціальних цілей у

немовних вишах / О. Б. Тарнопольський // Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. – 2011. – № 12 (223). – Ч. II. – С. 147–156.

4. Покровський Є. О. Досвід викладання спеціальних дисциплін англійською мовою у технічному університеті. Нотатки з кадрового забезпечення / Є. О. Покровський, В. П. Полторак, Л. Ю. Юрчук // Вісник НТУУ «КПІ». Сер. : Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2014. – Вип. 1. – С. 116–122.

5. Савченко О. О. Розвиток іншомовної комунікативної компетентності студентів інженерно-технічного профілю / О. О. Савченко // Вісник ХНУ. Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки. – 2010. – № 16. – С. 187–194.

6. Хуторна М. Е. Системний підхід до формування іншомовної професійної комунікативної компетенції при підготовці фахівців із банківської справи / М. Е. Хуторна, О. М. Бартош // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2013. – № 3. – С. 305–308.

7. Добринина О. Л. Концепція непрерывного іноязычного образования в неязыковом вузе / О. Л. Добринина, Е. И. Соколова // Психология и педагогика: методика и проблемы практического применения. – Новосибирск : Изд-во НГТУ, 2011. – С. 386–390.

8. Свирепчук И. А. Особенности обучения иностранным языкам студентов технических вузов / И. А. Свирепчук // Вісник НТУУ «КПІ». Сер. : Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2012. – № 1 (34). – С. 136–138.

9. Слесаренко И. В. Подготовка по иностранным языкам в техническом университете: от студента до преподавателя / И. В. Слесаренко // Высшее образование в России. – 2011. – № 4. – С. 90–94.

10. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – Київ : Ленвіт, 2003. – 273 с.

11. Офіційний сайт глобальної Академії Cisco [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cisco.com/web/learning/netacad/index.html>.

12. Александров В. М. Методика інтенсивного навчання інженерів професійно-орієнтованої англійської мови : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. М. Александров. – Одеса, 2009.

13. Міжпредметна координація у навчанні професійно спрямованої англійської мови та фахових дисциплін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/monograf/14/13.pdf>. – Дата доступу: 30. 09. 2015.

Reference list

1. Osipchuk N. V. Problematyka navchannia inozemnoi movy u tekhnichnykh vyshchyykh navchalnykh zakladakh / N. V. Osipchuk // Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Ser. : Pedahohika. – 2011. – № 4. – S. 204–213.
2. Kovalchuk A. O. Iz dosvidu vykladannia bilinhalnykh dystsyplin maibutnim mahistram u provintsiiinomu VNZ / A. O. Kovalchuk // Visnyk KhNU. Vykladannia mov u vyshchyykh navchalnykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zviazky. Naukovi

doslidzhennia. Dosvid. Poshuky. – 2010. – Vyp. 16. – S. 108–114.

3. Tarnopolskyi O. B. Navchannia cherez zmist spetsialnosti v kursakh inozemnoi movy dlia spetsialnykh tsilei u nemovnykh vyshakh / O. B. Tarnopolskyi // Visnyk LNU im. T. Shevchenka. – 2011. – № 12 (223). – Ch. II. – S. 147–156.

4. Pokrovskiy Ie. O. Dosvid vykladannia spetsialnykh dystsyplin anhliiskoiu movoiu u tekhnichnomu universyteti. Notatky z kadrovoho zabezpechennia / Ie. O. Pokrovskiy, V. P. Poltorak, L. Iu. Yurchuk // Visnyk NTUU «KPI». Ser. : Filosofiia. Psykholohiia. Pedahohika. – 2014. – Vyp. 1. – S. 116–122.

5. Savchenko O. O. Rozvytok inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti studentiv inzhenerno-tekhnichnogo profilu / O. O. Savchenko // Visnyk KhNU. Vykladannia mov u vyshchykh navchalnykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zv'iazky. Naukovi doslidzhennia. Dosvid. Poshuky. – 2010. – № 16. – S. 187–194.

6. Khutorna M. E. Systemnyi pidkhdid do formuvannia inshomovnoi profesiinoi komunikatyvnoi kompetensii pry pidhotovtsi fakhivtsiv iz bankivskoi spravy / M. E. Khutorna, O. M. Bartosh // Visnyk Universytetu bankivskoi spravy NBU. – 2013. – № 3. – S. 305–308.

7. Dobrinina O. L. Konceptsiia nepreryvnoho inozazychnoho obrazovaniia v nejazykovom vuze /

O. L. Dobrinina, E. I. Sokolova // Psihologija i pedagogika: metodika i problemy prakticheskogo primenenija. – Novosibirsk : Izd-vo NGTU, 2011. – S. 386–390.

8. Svirepchuk I. A. Osobnosti obuchenija inostrannym jazykam studentov tehniceskikh vuzov / I. A. Svirepchuk // Visnik NTUU «KPI». Ser. : Filosofiia. Psihologija. Pedagogika. – 2012. – № 1 (34). – S. 136–138.

9. Slesarenko I. V. Podgotovka po inostrannym jazykam v tehnicесkom universyteti: ot studenta do prepodavatelja / I. V. Slesarenko // Vysshee obrazovanie v Rossii. – 2011. – № 4. – S. 90–94.

10. Zahalnoi evropeiski rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia. – K. : Lenvit, 2003. – 273 s.

11. Ofitsiyni sait hlobalnoi Akademii Cisco [Electronic resource]. – Reference: <http://www.cisco.com/web/learning/netacad/index.html>.

12. Aleksandrov V. M. Metodyka intensyvnoho navchannia inzheneriv profesiino-orientoivanoi anhliiskoi movy : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.02 / V. M. Aleksandrov. – Odesa, 2009.

13. Mizhpredmetna koordynatsiia u navchanni profesiino spriamovanoi anhliiskoi movy ta fakhovykh dystsyplin [Electronic resource]. – Reference: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/monograf/14/13.pdf>. – Accessed: 30.09.2015.

Подано до редакції 15. 09. 2015 р.

Вернигора С. Н., канд. наук из соц. коммуник., доцент,
Институт журналистики
Киевского университета имени Бориса Гринченко

**ПРЕПОДАВАНИЕ ДИСЦИПЛИН ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ
В УКРАИНСКОМ ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ:
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ЭКСПЕРИМЕНТ ИЛИ ПОТРЕБНОСТЬ СЕГОДНЯШНЕГО ДНЯ
(НА ПРИМЕРЕ ДИСЦИПЛИН КАФЕДРЫ РЕКЛАМЫ И СВЯЗЕЙ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ
ГУМАНИТАРНОГО ИНСТИТУТА КИЕВСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМЕНИ БОРИСА ГРИНЧЕНКО)**

Аннотация. Публикация посвящена опыту преподавания на английском языке дисциплин по специальности «Копирайтинг в рекламе», «Копирайтинг в PR», «Социальная реклама», «Теория массовой информации», «Коммуникационные стратегии» на кафедре рекламы и связей с общественностью Гуманитарного института Киевского университета имени Бориса Гринченко. Приведены цель, результаты и перспективы развития такого направления обучения студентов.

Ключевые слова: высшее образование, реклама и связи с общественностью, преподавание дисциплин на английском языке.

Наукове видання

Інтегровані комунікації

Integrated communications

Науковий журнал
Київського університету імені Бориса Грінченка

Випуск 1
2016

За зміст поданих матеріалів відповідають автори

Над випуском працювали:

Редактори українських текстів:

Ніна Вернигора, Наталя Бабійчук

Редактори англійських текстів:

Світлана Вернигора, Наталя Ващенко

Коректори:

Тарас Полковенко, Олеся Захарчук

Комп'ютерне редагування та верстка

Ніни Вернигори

Художньо-технічне редагування:

Наталі Іщук,

Олени Герасименко

Дизайн обкладинки

Ігоря Женченка

Контакти редколегії:

(044) 428-34-10

krzg.gi@kubg.edu.ua

м. Київ, вул. Тимошенка, 13-Б, каб. 110

Підписано до друку 01 липня 2016 р.

Формат 60x84/8.

Гарнітура UkrainianPeterburg.

Ум. друк. арк. 12,3. Обл.-вид. арк. 13,0.

Наклад 100 пр.

Підготовлено до друку
кафедрою реклами та зв'язків з громадськістю
Київського університету імені Бориса Грінченка
спільно з НМЦ видавничої діяльності
Київського університету імені Бориса Грінченка

Завідувач НМЦ видавничої діяльності М. М. Прядко
Головний редактор НМЦ видавничої діяльності А. М. Даниленко
Поліграфічна група: А. А. Богадельна, Д. Я. Ярошенко, О. М. Дзень,
Г. О. Бочарник, В. В. Василенко, О. Д. Ткаченко